

Protocol School en echtscheiding

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Ouderlijk gezag	3
2.1 Wie zijn de juridische ouders van het kind?	3
2.2 Wat is ouderlijk gezag?.....	3
3. Protocol bij echtscheiding van de ouders	4
3.1 Informatievoorziening aan gescheiden ouders.	4
3.2 Informatievoorziening aan de niet met het gezag belaste ouder.....	4
3.3 Informatievoorziening aan derden.....	4
3.4 Inschrijving school	5
3.5 Ouderschapsplan en Vragenlijst	5
3.6 Ouderavonden/-middagen, gesprekken over het kind	5
3.7 Onderlinge problemen tussen ouders.....	5
3.8 Onpartijdigheid.....	5
3.9 Wijziging geslachtsnaam.....	6
3.10 Conclusie	6
Bijlage 1. Vragenlijst behorende bij 'het schoolprotocol bij echtscheiding van de ouders'	7
Bijlage 2 – Stroomschema: School en communicatie met gescheiden ouders	10

1. Inleiding

Dit protocol:

- legt uit wie voor de wet ouder van een kind is;
- formuleert een aantal richtlijnen voor de school en niet-samenwonende ouders;
- beschrijft hoe de school omgaat met de informatievoorziening aan niet-samenwonende ouders.

2. Ouderlijk gezag

Een aantal belangrijke termen rondom ouderlijk gezag worden hieronder toegelicht.

2.1 Wie zijn de juridische ouders van het kind?

Er wordt over ouders gesproken die volgens de wet de vader of moeder zijn. Meestal zijn dat de biologische ouders. Dit geldt niet altijd in de ogen van de wet.

Moeder is

- De vrouw uit wie het kind geboren is;
- De vrouw die het kind heeft geadopteerd.

Vader is

- De echtgenoot van de moeder op het moment dat het kind geboren wordt (tenzij vaderschap wordt ontkend);
- De man die het kind heeft erkend of geadopteerd;
- De man wiens vaderschap door de rechter is vastgesteld.

Niet-ouder

- Een 'niet-ouder' is de partner van één van de ouders.

2.2 Wat is ouderlijk gezag?

In Nederland staan alle kinderen onder de 18 jaar onder gezag. Meestal hebben de ouders samen het gezag. Dit noemen wij 'ouderlijk gezag'.

Als ouders scheiden behouden zij in principe beiden het gezag over het kind, tenzij een rechter dit anders heeft bepaald. Bij twijfel over dit juridisch gezag van (één van) de ouders vragen we om een uittreksel uit het Centraal gezagsregister. Daarnaast wordt in het leerlingvolgsysteem aangegeven hoe het ouderlijk gezag geregeld is. Ook wordt het uittreksel Centraal gezagsregister aan het leerlingdossier toegevoegd.

NB. Als ouders niet gehuwd waren bij de geboorte van het kind, ook al heeft een ouder het kind erkend, betekent dit niet dat hij/zij na een scheiding automatisch het gezag heeft. Daarvoor schrijven ouders hun gezamenlijk gezag in, in het Centraal gezagsregister. Ook in dit geval vragen we om het uittreksel uit het Centraal gezagsregister.

Alleen in die gevallen waarin geen van de ouders het gezag kan uitoefenen, bijvoorbeeld omdat ze beiden zijn overleden of omdat de rechter het gezag bij de ouders heeft weggehaald, oefent een ander dan een ouder het gezag uit. Deze persoon wordt de voogd genoemd.

3. Protocol bij echtscheiding van de ouders

3.1 Informatievoorziening aan gescheiden ouders.

Alle ouders hebben in principe recht op informatie over hun kind op school. Dit geldt ook voor ouders die gescheiden zijn. In het geval beide ouders ouderlijk gezag hebben, hebben ze evenveel recht op informatie en moet de school de niet verzorgende ouder op eigen initiatief informatie verstrekken over zaken die het kind en de school betreffen.

Schriftelijke informatie wordt niet alleen meegegeven aan de leerling, maar ook aan beide gezaghebbende ouders via de mail of het interne communicatiesysteem voor ouders verstrekt. Informatie die niet digitaal verzonden kan worden, wordt door de school aan beide ouders verstrekt.

NB: Voorkom dat het kind verantwoordelijk wordt gemaakt voor de communicatie tussen school en ouders.

NB: Bedenk daarom ook goed hoe het rapport aan beide ouders verstrekt kan worden, zonder het kind hiervoor verantwoordelijk te maken.

3.2 Informatievoorziening aan de niet met het gezag belaste ouder

Indien bij (echt)scheiding is bepaald dat één van de ouders met het gezag is belast en de andere niet, dan wordt voor wat betreft de omvang van de te verstrekken informatie onderscheid gemaakt tussen de ouder die belast is met het ouderlijk gezag over het kind en de ouder die daar niet mee belast is.

Volgens de wet is de ouder die belast is met het ouderlijk gezag verplicht om de andere ouder (niet belast met het ouderlijk gezag) op de hoogte te houden van gewichtige aangelegenheden die het kind betreffen. Dit betekent dat ook schoolresultaten via de met het gezag belaste ouder verstrekt moeten worden aan de andere ouder.

Als de communicatie tussen ouders stopt, is er een probleem. Voor dit probleem biedt het Burgerlijk Wetboek een oplossing (artikel 1:377 b en c):

“De niet met het gezag belaste ouder wordt desgevraagd door derden die beroepshalve beschikken over informatie inzake belangrijke feiten en omstandigheden die de persoon van het kind of diens verzorging en opvoeding betreffen, daarvan op de hoogte gesteld, tenzij die derde de informatie niet op gelijke wijze zou verschaffen aan degene die met het gezag over het kind is belast dan wel bij wie het kind zijn gewone verblijfplaats heeft, of het belang van het kind zich tegen het verschaffen van informatie verzet.”

Concreet:

- De school hoeft de informatie niet uit zichzelf te verschaffen. Een niet met het gezag belaste ouder, zal daarom moeten vragen. De informatievoorziening betreft de schoolvorderingen en eventueel sociaalpedagogische ontwikkelingen op school.
- De school verschaft aan de niet-gezaghebbende ouder nooit meer informatie dan de school aan de gezaghebbende ouder verschaft.
- De school verschaft informatie, tenzij dit niet in het belang van het kind is. Het is aan de school hierin een eigen afweging te maken.

3.3 Informatievoorziening aan derden

De school is niet verplicht om informatie over een leerling aan derden te verschaffen. Dat betekent dat derden, zoals nieuwe partners, geen recht hebben op informatie over het kind waarvan de ouders niet meer bij elkaar zijn. Ouders mogen wel derden (dus ook nieuwe

partners) meenemen naar een gesprek, mits dit in het belang is van het kind. Daarnaast moet de school bij het verschaffen van informatie aan derden ook nadrukkelijk rekening houden met het recht op privacy van het kind.

3.4 Inschrijving school

Het verzoek tot inschrijving van het kind dient in principe door beide ouders met gezag ondertekend te worden. In de wet is echter opgenomen dat de school er vanuit mag gaan dat elke beslissing genomen door één ouder gebeurde met toestemming van de andere ouder.

Alleen als de school (zou moeten) weten dat er op een bepaald gebied onenigheid is tussen de ouders, vervalt dit vermoeden en hebben ze de expliciete toestemming nodig van beide ouders.

Als één van de ouders het kind komt inschrijven op school, en de school weet niets van conflicten tussen ouders over deze inschrijving, dan mag de school het kind dus rechtsgeldig inschrijven. Ook als de andere ouder achteraf laat weten niet akkoord te zijn met de inschrijving, blijft de inschrijving rechtsgeldig. De ouder kan dit dan wel aanvechten voor de rechter. (Burgerlijk wetboek)

3.5 Ouderschapsplan en Vragenlijst

Als er sprake is van echtscheiding, beëindiging van geregistreerd partnerschap of scheiding van tafel en bed zijn ouders verplicht afspraken vast te leggen in een ouderschapsplan. De school kan de ouders om dit ouderschapsplan vragen en neemt dit in het leerlingdossier op.

Als ouders dit plan liever niet in het leerlingdossier willen en/of als de school het handig vindt om de praktische afspraken overzichtelijk op een rijtje te hebben, kan aan de betreffende ouders gevraagd worden een vragenlijst (zie bijlage 1) in te vullen.

Het is dus voor ouders belangrijk tijdig te melden dat er sprake is van een situatie waarin ze niet (meer) samenwonen. Als er gebruik gemaakt wordt van de vragenlijst zal ouders jaarlijks gevraagd worden of er wijzigingen zijn in de omstandigheden waarnaar in de vragenlijst wordt gevraagd.

3.6 Ouderavonden/-middagen, gesprekken over het kind

Oudergesprekken zijn altijd met beide ouders die met het gezag belast zijn. De school nodigt deze beide ouders dan ook gezamenlijk uit voor ouderavonden of voor gesprekken over het kind (bijvoorbeeld rapportbesprekingen). De gesprekken over het kind zijn bedoeld voor de gezaghebbende ouders en niet voor anderen, zoals nieuwe partners.

Van het gesprek kan een kort verslag gemaakt worden dat na het gesprek naar beide ouders wordt gestuurd. Dit is echter wettelijk niet verplicht.

In uitzonderlijke gevallen kan het noodzakelijk zijn dat de school maatwerkafspraken met de beide gezaghebbende ouders vastlegt.

3.7 Onderlinge problemen tussen ouders

De school is primair gericht op onderwijs, waarbij onder meer veiligheid en rust van het kind gewaarborgd dienen te worden. Om die reden is het niet toegestaan dat ouders hun onderlinge relationele problemen of conflicten op school of via school beslechten.

3.8 Onpartijdigheid

De school heeft primair het belang van het kind voor ogen en is onpartijdig ten aanzien van problematiek die met de scheiding van de ouders te maken heeft. Informatie over het kind zal niet aan anderen dan aan ouders (volgens artikel 1:377c van het Burgerlijk Wetboek) worden verstrekt. Uitzonderingen op die regel gelden onder andere voor instanties als 'Veilig Thuis' en de schoolarts.

3.9 Wijziging geslachtsnaam

Het komt soms voor dat een ouder als gevolg van een (echt)scheiding een andere achternaam (geslachtsnaam) van het kind opgeeft aan school. Bijvoorbeeld de meisjesnaam van de moeder of die van een nieuwe partner. Dit is echter niet mogelijk zonder dat daartoe eerst een verzoek tot naamswijziging bij de rechter wordt ingediend. De school schrijft het kind alleen in onder een andere naam dan de officiële indien beide ouders het daarover eens zijn, of nadat de rechter met de geslachtsnaamwijziging heeft ingestemd.

3.10 Conclusie

Het welzijn van het kind staat voor school altijd voorop. Er kunnen zich echter situaties voordoen waarin ouders het niet eens zijn met wat de school in het belang van het kind acht. In die gevallen zal het schoolteam en/of de individuele leerkracht proberen om dat probleem samen met ouders op te lossen. De school zal er in alle redelijkheid alles aan doen om te voorkomen dat zij in een conflict tussen ouders betrokken wordt. Uitgangspunt blijft dat ouders er in eerste instantie samen uitkomen en de zaken goed regelen.

Bijlage 1.
Vragenlijst behorende bij 'het schoolprotocol bij echtscheiding van de ouders'

Vragenlijst gescheiden ouders

(in te vullen bij aanmelding leerling(en))

Gegevens van de leerling(en):

Naam: _____

Groep: _____

Naam: _____

Groep: _____

Naam: _____

Groep: _____

NAW gegevens moeder:

Naam moeder: _____

Adres moeder: _____

Telefoon: _____

Mobiel: _____

Email: _____

NAW gegevens vader:

Naam vader: _____

Adres vader: _____

Telefoon: _____

Mobiel: _____

Email: _____

Het ouderlijk gezag berust bij:

- Beide ouders
- Alleen moeder
- Alleen vader
- Anders, namelijk:

Is er sprake van co-ouderschap?

- Ja
- nee

Ontzegging recht op omgang:

Heeft de rechter één van de beide ouders het recht op omgang met het/de kind(eren) ontzegd?

- Nee
- Ja, namelijk de moeder (kopie rechtelijke uitspraak bijvoegen)
- o Ja, namelijk de vader (kopie rechtelijke uitspraak bijvoegen)

Eventuele bijzonderheden:

Vaste verblijfplaats:

Het/De kind(eren) zijn volgens de gemeentelijke basisadministratie ingeschreven bij:

- moeder
- vader
- anders, namelijk: _____

Omgangsregeling:

Er is een omgangsregeling van het /de kind(eren) met de ouder bij wie het/de kind(eren) volgens de gemeentelijke basisadministratie niet woont/wonen.

- onderling afgesproken, niet bekrachtigd door de rechter;
- onderling afgesproken en bekrachtigd door de rechter;
- bepaald door de rechter;
- anders, namelijk....

Afspraken over brengen naar/halen van school:

Zijn er tussen de beide ouders afspraken gemaakt over het halen en brengen van het/de kind(eren) van en naar school?

- Ja
- Nee

Zo ja, welke?

Contactvolgorde in geval van calamiteiten (ziekte/ongeval, etc. tijdens schooltijd):

1. Naam _____ telefoon _____
2. Naam _____ telefoon _____
3. Naam _____ telefoon _____

Betaling vrijwillige ouderbijdrage:

Verantwoordelijk voor betaling van de vrijwillige ouderbijdrage:

- moeder
- vader

Schoolactiviteiten:

- De ouders hebben er geen probleem mee tegelijk bij eenzelfde schoolactiviteit te worden ingezet
- De ouders willen niet beiden bij eenzelfde activiteit worden ingezet

Eventueel aanvullende afspraken:

Wijzigingen:

Beide ouders conformeren zich aan de hierboven vastgelegde afspraken en stellen de school zo spoedig mogelijk op de hoogte wanneer er vrijwillige of opgelegde wijzigingen worden gemaakt in afspraken.

Wijzigingen (bij voorkeur door beide ouders ondertekend) graag schriftelijk indienen op school.

Deze vragenlijst, inclusief gevraagde kopieën, inleveren bij de directie van de school.

Plaats en datum:

Plaats en datum:

Handtekening moeder:

Handtekening vader:

Bijlage 2 – Stroomschema: School en communicatie met gescheiden ouders

School en communicatie met gescheiden ouders

